

Inatsisartuni sulineq pillugu paasisutissiisarneq

Aamma Inatsisartuni ataatsimiinnermik aqutsineq pillugu nalinginnaasumik paasisutissiisarnermi atugassamik Inatsisartuni ataatsimiinnermik aqutsineq pillugu ilitersuusiortoqarnissaa Siulittaasoqarfiup sulissutiginiarpaa. Aamma innuttaasut paasisutissanik taamaattunik nalinginnaasumik pissarsisinnaalernissaat pingaaruteqarpoq, soorluttaaq Inatsisartuni ataatsimiinnerit qanoq ingerlasarnerut imaluunniit tamatta Inatsisartuni qanoq atuuffeqarnerput innuttaasunit nalornissutigineqassanngitsut.

Innuttaasunik Inatsisartunillu oqaloqateqarneq

Qinikkat ataatsimut tunngavigisassaat aammalu atuuffitsinnut qanoq paasinninnerput pillugit Inatsisartunut ilaasortat ingerlaavartumik oqaloqatigisarnissaat anner-tuumik pisariaqartinneqartoq Inatsisartut Siulittaasuattut paasivara. Taamaattumik qinigaaffimmi matumani Inatsisartuni sulineq pillugu paasisutissatigut atortunik suliarinninnermi ilanngussilersaarpunga.

Inatsisit nutaat suleriaatsillu UKA 09-mi akuersissutigineqartut

Siulittaasoqarfiup suleriaasia

Siulittaasoqarfik pillugu Inatsisartut suleriaasianni allasimasat saniatigut suleriaatsimik Siulittaasoqarfimmu immikkut atuuttumik Siulittaasoqarfik siullerpaamik atuutsilersilperpoq. Siulittaasoqarfimmi suleriaatsimik immikkut ittumik pilersitsinissamik Siulittaasoqarfiup kissaateqarneranut atasumik tamanna pivoq.

Ataatsimiititaliat allat suleriaasii

Aammattaaq ataatsimiititaliami sulinermut suleriaatsimik ataatsimiititaliat ilanngussippot, taakkulu ataatsimiititaliamit ataatsimiititaliamut imarisamik nikerarsinnaapput.

Siulittaasup aningaasartuutaanut malittareqqusat

Inatsisartut Siulittaasuata ilassinninnernut angalanernullu aningaasartuuteqartarneranut, akeqanngitsunik ajunngitsorsiaanun tunissutisarnernanullu malittareqqusaliortoqarpoq, taakkulu ulloq 1. januar 2010-mi atuutilissapput.

Ombudsmandi pillugu inatsit nutaaq

Ombudsmandip ingerlatai pillugit inatsit nutaaq UKA 09-mi Inatsisartunit akuersissutigineqarpoq. Ombudsmandeqarfik 1994-imili pilersinneqarmat inatsit nutarterneqanngilaq aammalu ineriartorneq misilittagarilikkallu nutaat eqqarsaatigalugit tamatuma nutarternissaa pisariaqalersimavoq.

Naalakkersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissuteqartarneq pillugu inatsimmi allannguutit

Naalakkersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissutit ersarsuunissaannik kissaateqartoqarnera aallaavigalugu naalakkersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissuteqartarneq pillugu inatsisip allanngortinneqarnera Inatsisartut UKA 09-mi akuersisutigaat, tassungalu atatillugu naalakkersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissutinut aningaasaliissutit killilerneqarput, taamaalilluni Allattoqarfiup allaffissorneranut aningaasaliissutinit taamaallaat allaffissornikkut sulianut matussusiisalerlutik aammalu partiit iluminni allaffissornikkut sulisuinut aningaasaliissutit ilaatinneqarunnaarlutik.

Taamaalilluni naalakkersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissutit aningaasanut inatsit aqqutigalugu tunniunneqartartut ersarinnerulersinneqarput.

Missingersuusiornermut inatsisip ukioq mannaannaq atuuttussamik allanngortinneqarnera.

Missingersuusiornermut inatsimmi allannguummik aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik Naalakkersuisut naammassinnissinnaanerannik aammalu UKA 09-p naammassinnginnerani Inatsisartut suliaralugu angumerinnissinnaanissaannik qulakkeerisumik allannguummik Inatsisartut akuersissuteqarput. Taamaalilluni 2010-mut aningaasanut inatsimmi akuersinissamut 2009-mi piffissaritinneqartup Inatsisartunit sivitsorneqarnissaa pisariaqartinneqarpoq, piffissaritarlu tamanna kingusinnerpaamik ulloq 15. novemberimi pisussatut missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersarneqarsimalluni.

Inatsimmut allannguut tamanna aamma kommunit missingersuusi-ornerannut 1. decemberi nallertinnagu akuerineqartussanut piffissaritinneqartumut sunniuteqarpoq, taamaattumillu kommunit 2010-mut missingersuusiornerannut piffissaritinneqartoq aamma sivitsorneqartariaqarluni.

Inatsisip allannguutaa tamanna akuerineqarnermi kingorna ingerlaannartumik atuutilerpoq aammalu 1. januar 2010-mi ingerlaannartumik atorunnaassalluni.

2010-mi upernaakkut ataatsimiinneq

Upernaakkut ataatsimiinnerup ulloq 9. april 2010-mi aallartinnissaa pillugu aalajangermikkut Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneq naggaserpaat. Tamatuma kingunerisaanik immikkoortunik UPA10-mi oqaluuserineqartussatut kissaatigineqartunik tunnius-sinissamut killiliunneqarpoq ulloq 5. marts 2010 nal. 12.00.

Lions Clubip eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfianit Hans Lyngep qalipagaa

Ulloq 19. november 2009-mi annikinnerusumik malunnartitsiniar-nikkut Lions Clubip eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfianit Hans Lyngep qalipagaa Inatsisartunit qaqugumulluunniit kingor-nunneqartussanngorlugu pigineqartussanngorlugulu Inatsisartu-nut tunniunneqarpoq.

Qalipagaq ukiorpassuarni inersuarmi ataatsimiittarfimmiippoq aammalu allamik aalajangiisoqarnissaata tungaanut Inatsisartu-nut ilaasortanut inersuarmillu takuniaasorpasuarnut nuannaaru-taasumik inersuarmi nivingaannassalluni.

NUTAARSIASSAT
2009-mi ukiup affaata aappaa

Eqqarsaatissiissutitut aallaqqaasiutit

”Pissaaneqartussatut inunngortitaanngikkaanni – imaluun-niit amerlanerunerput nukittunerunerpulluunniit pissutigalugit pissaaneqaliinnanngikkutta – taava inuiaqatigiit qanoq siulersorneqassappat? Siuttut sulinissaminni qanoq tunngavilersussappat?” (Platonimit issuaq)

Kristusip inunngornera ukiunik 400-nik sioqqullugu Platon imminut taama aperivoq. Apeqqut tamanna ukioq 2009-mi sulituuppoq. Aqutsinerli qanoq tunngavilerneqassanersoqpillugu apeqqummut Platonip akissutaa tassatuaavoq: ilinniarnikkut. Pisariitsumik killeganngitsumillu pisussaaffiliisoq. Naakkittaatumik pissaaneqarneq imaluunniit qaammarsaataasumik oqaloqatigiinneq. Sorleq toqqassavarput. Suna neriuutigisinnaavarput?

Siulittaasup Inatsisartunut tamarmiusunut atuuffianik pingaarutilimmik ineriartortitsinermi peqataanissara Inatsisartut Siulittaasuattut kissaatigaara.

Pingaartumik Siulittaasoqarfimmi sulinitinni tamatta immikut atuuffitsinnik ilisimasaqarnissarput sulissutiginiarpara. Siulittaasoqarfiup sulinermini nammineq periusia atorlugu suleriaatsinik aalajangersimasunik aammalu siulittaasoqarfimmi ilaasortat tamarmik partiimut pissusisamisoorutumik pituttorsimanngitsut suleriaatsimik atuilernissarput aammalu tamatumunnga taarsiullugu inuiaqatigiit innuttaasullu inatsisiliortunut paasininnerat piumasaqaataallu tunngavigalugit Siulittaasoqarfiup suleriaaseqalernissaa sulissutiginiarpara.

Siulittaasoqarfimmi ilaasortat tamarmik sulinerminni siullermik pitsaasumik naliliisinnaassuseqartariaqarput. Siulittaasoqarfimmi ataatsimiinnerit sioqqullugit Siulittaasoqarfiup ataatsimiittarfianut isinnginnermi politikikkut tunuliaqutari-sat nassartannginnissaat paasineqarluni Siulittaasoqarfimmi sulineq iluseqalissasoq neriuutigaa. Taamaattoqarsinnaasoq aammalu tamanna angujartoripput nalunngilara.

Ilaasortat inuunermik isiginneriaasii, naalakkersuinikkut isumaat assigiinngitsut immikkullu ilisimasat assigiinngitsut iluini paasisimasaat tamat oqartussaaqataanerat tunngavigalugu inatsisiliortuni pisuussutitut isigineqarnissaat pillugu Inatsisartunut ilaasortat akornanni paasininnerusoqarlunilu akuersisoqarnissaa aamma sulissutiginiarpara.

Tamattami inuunitsinni immikkut misilittagaqarpugut ilisimasaqalersimallutalu aammalu qinigaasinnaanerup saniatigut piumasaqaatinik allanik piumaffigineqarnatik innuttaasut tamarmik Inatsisartunut qinigassanngortissinnaallutik.

2009-mi junimi Inatsisartunut qinersineq

Namminersornerunerup ukiuni 30-ni atuunnerani 2009-mi junimi qinersinerup inerneratigut pingaaruteqartukket sorpassuartigut Kalaallit Nunaat pissutsinut nutaanut iserpoq.

Qinersinerup – aammalu inissitsiterluni ataatsimiinnerup – kingunitsiannua Inatsisartuni persuarsionartumik nalaataqarpugut, tamatumani Dronning Margrethep Aappaata namminersorneq pillugu inatsit nutaaq 21. juni 2009-mi kalaallinut innuttaasunut tunniummagu.

Taamaattumik junip qaammataa Inatsisartuni sulinermut sorpassuartigut pisoqarfiulluarpoq ulapiffiullunilu.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata (NAKS) 2010-mi immikkut qulequtaqarluni ataatsimeersuarnera

NAKS-imi siulittaasuuneq Kalaallit Nunaata 2009-mi augustimigtigaa aammalu NAKS-ip ukiuani aggersumi nunat avannarliit killiit aalisarnermut tunngasunik, tassunga ilanngullugu aalisagartassanik aqutsinerat pillugu 2010-mi junimi immikkut qulequtaqarluni ataatsimeersuartoqarnissaa pilersaarusiortugu.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni qullersat 2010-mi ataatsimiinnerat

Tamatuma saniatigut NAKS-ip aalajangerpaa NAKS-ip ukiumoortumik ataatsimiinneranut atatillugu Tasiilami augustimi qullersat ataatsimiissasut.

Attaveqarnermut Ataatsimiittitaliap 2009-mi ataatsimiinnera

Attaveqarnermut Ataatsimiittitaliap folketingip siulittaasoqarfanik ataatsimeeqateqarnerani Siulittaasoqarfik ukiumoortumik peqataasarpoq, ataatsimiinnerillu Danmarkimi Kalaallit Nunaanilu paarlakaajaattumik ingerlanneqartarput.

Ukioq manna Skagenimi ataatsimiittoqarpoq aammalu 2010-mi augustip aallartinnerani Attaveqarnermut Ataatsimiittitaliap tullianik ataatsimiinnissaa Kalaallit Nunaanni Tasiilami ingerlanneqassasoq isumaqatigiissutigineqarpoq.

Siulittaasoqarfimmi sulinerup ineriartorteqqinnissaanut inatsisiliortuni allani isumassarsiornissani Siulittaasoqarfiup kissaatigaa. Sapinngisamik partiinik tunngaveqarnani suleriaatsimik pilersitsisoqarnissaanut aammalu Inatsisartut tamarmiusut sinnerlugit aalajangiisoqartarneranut paasinittoqarnissaanut Siulittaasoqarfik tapersorsorneqarpoq. Taama suleriaaseqalernissaq anguniarlugu Siulittaasoqarfik ukiuni aggersuni nunani avannarlerni killerni inatsisartunut tikeraarniarpoq, tamannalu aqutigalugu inatsisartuni allani suleriaatsit ilinniarfigalugit.

Tamatuma saniatigut Siulittaasoqarfiup Inatsisartunut tamarmiusunut atuuffia pillugu ataatsimut paasinittoqarnissaa pingaaruteqarpoq. Suliassaq tamanna ukiuni aggersuni Siulittaasoqarfiup sulinerani anguniagassat pingaarnersaraat.

NAKS aamma Nunani Avannarlerni 2009-mi ataatsimiinneq

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiata 2009-mi oktoberimi Stockholmimi ataatsimiinneranut atatillugu NAKS-ip suliassaqarfiata ataani immikkut qulequtaqarluni ataatsimeersuarnissap qullersallu ataatsimiinnissaasa 2010-mi pilersaarusiorneqarnissaanik NAKS-ip aalajangikkani nunani avannarlerni killerni naalakkersuisunut ilaasortanut aammalu Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiata Siulittaasoqarfianut saqqummiuppaa. Nunani avannarlerni killerni naalakkersuisut tamakkiisumik tapersiipput aammalu suliniutinut taakkununga tapersiisoqarluni.

Aammattaaq nunanut avannarlernut atatillugu nunat immikkoortui namminersorfiusut siunissami nunanik namminersorfiusunik taaneqartalernissaat pillugu NAKS-ip aalajangersagaa Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiata ataatsimiinnerani NAKS-ip saqqumiuppaa. Tamatumanissaaq Helsingforsimi isumaqatigiissut nunat avannarliit suleqatigiinnerannik maleruagassiiisoq naapertorlugu taamaattoqarnissaanut inatsisilerinikkut akimmiffissaqanngitsoq tikkuarneqarpoq.

2009-mi ukiakkut ataatsimiinneq

UKA 09 ulloq 25. september 2009-mi aallartippoq aammalu ullut ataatsimiiffiusussat 26-iusussatut pilersaarusiorneqarlutik. Immikkoortut ataasiakkaat eqqarsaatigalugit inersuarmi ataatsimiinnerit sivisunerat ilaatigullu Inatsisartuni oqaaseqarnissamut piffissaliussat nutaat sungiunniarneqarnerat pissutigalugit ullut ataatsimiiffiusussat ilaneqartariaqarsimapput.

Taamaalilluni inersuarmi ulluni 28-ni ataatsimiiffiulluni aammalu siulittaasoqarfimmi 26-nik ataatsimiiffiulluni kiisalu oqaaseqarnissamut piffissaliussat pillugit Siulittaasoqarfimmi naliiiffiusumik isumasioqatigiittoqarluni UKA 09 ulloq 25. septemberimit ulloq 27. novemberip tungaanut ingerlanneqarpoq.

Oqaaseqarnissamut piffissaliussanik nutaanik naliliineq

Oqaaseqarnissamut piffissaliussat nutaat Naalakkersuisunit Inatsisartunillu sungiunniarneqartussat aammalu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortanit amerlasuunik oqaaseqaateqarfigineqartut Inatsisartut ataatsimiinneranni sapaatit akunneri siulliit marluk tunngavigalugit naliiiffigineqarnissaat Siulittaasoqarfiup toqqarpaa.

Sapaatit akunnerini siullerni marlunni oqallinnerit naliliivigineqarnerat tunngavigalugu Siulittaasoqarfiup paasivaa, naak oqaaseqarnissamut piffissaliussat nutaat pillugit isummat oqaatigineqartut amerlagaluartut oqaaseqarnissamut piffissaliussat nutaat ataatsimiinnerup nalaani allanngortinneqarnissaanut tunngavissat naammanngitsut.

Oqaaseqarnissamut piffissaliussat nutaat ataatsimiinneq tamaat misilittarneqarnissaanik pisariaqartitsisoqartoq Siulittaasoqarfik isumaqarpoq. Taamaalilluni upernaakkut ataatsimiinneq aallartitsinnagu aammalu ukiakkut ataatsimiinneq tamaat tunngavigalugu oqaaseqarnissamut piffissaliussat nalilersorneqaqqinnissaat Siulittaasoqarfiup aalajangerpaa.

Inatsisartuni oqalliseriaaseq

Aammattaaq Inatsisartuni oqaaseqarnissamut piffissaliussat saniatigut Inatsisartuni maleruagassat allassimasut allassinngitsullu pillugit Inatsisartunut ilaasortat anner-tunerusumik ilisimasaqarnissaanut paasininnissaanullu pisariaqartitsisoqartoq Siulittaasoqarfiup paasivaa.

Inatsisartut nutaat inersuarmi sulinermi tunngavissat piler-sittussaavaat. Inersuarmi akuerineqarsinnaasumik pissusilersortoqarnissaanut oqaatsinillu atuisoqarnissaanut ataatsimut paasinittoqassaaq aammalu tamanna tamanit iluaqutigineqassaaq tamatumunngalu ataatsimut paaseqatigiittoqartariaqarluni.

Suna tamaat pillugu allassimasunik inatsisiliorsinnaanatalu maleruagassiorsinnaanngilagut, taamaattumillu maleruagassanik allassimanngitsunik atuussinnaasunik paasininnermi sapinngisamik piaartumik oqimaaqatigiis-saarisooqarnissaanik pisariaqartitsisoqarpoq. Ilaasortat akunnerminni pissusissamisoorutumik ataqeqatigiissapput aammalu suliaq ataaseq pillugu isummat assigiinngitsut ar-laqarsinnaanerannut paasinittariaqarlutik, taamaattumillu allat isumaat annertuumik ataqqisariaqarlugit.

Innuttaasut sinnerlugit pingaarutilinnik aalajangiisartussatut Inatsisartunut ilaasortat tamarmik assigiimmik qinerneqarput, suliarlu tamanna ataqqinnilluni suleqatigiinnikkut ingerlanneqartariaqarluni.

Taamaalillutik Inatsisartunut ilaasortat tamarmik inersuarmi- oqaatsitigut, ussersornikkut timilu atorlugu pissusiler-sornerminnut inuttut akisussaaffeqarput, taamaaliornermikkut inersuarmi oqallinnernut suliamullu innuttaasut soqutiginnilersillugit aammalu taama sulinermi inatsisiliortut suliaannut paasininneq tunngavigineqarluni.

